

A-MERKEN DRUIPEN AF

Voor 7 cent een schone vaat

Wat stop je in de vaatwasser voor de allerschoonste vaat? Het goedkoopste middel uit de test! De laaggeprijsde huismarken scoren goed, terwijl veel A-merken achterblijven.

Het verbaast ons niet meer dat het goedkoopste vaatwasmiddel per wasbeurt als beste uit onze test komt. In de vorige test, in 2012, waren de vaatwastabletten van Lidl, W5, ook al Beste Koop en Beste uit de Test. De all-in-one-producten van Aldi en Albert Heijn komen nog in de buurt. Maar de A-merkconcurrentie blijft, behalve de Extra power-tabletten van Sun, achter. Met de W5-tabletten ben je slechts €0,07 per wasbeurt kwijt. Zelfs een cent minder dan in 2012. Vergelijken met het duurste vaatwasmiddel uit de test bespaar je met W5 bijna €100 per jaar.

Wat de richtprijzen in de tabel niet laten zien, is dat A-merk-tabletten om de twee à drie weken wel ergens in de aanbieding zijn. Over een periode van drie maanden hielden wij de aanbiedingen bij van de geteste vaatwastabletten. Bij Albert Heijn (22 keer), Plus (10 keer) en Jumbo (9 keer) waren de middelen het

DE VAAT VERGAAT

Decoraties vervagen, houten lepels ververen en glas wordt donker. Alle vaatwasmiddelen laten op den duur aantasting van de vaat zien. Lichte beschadigingen aan sommige soorten glas kun je nooit helemaal voorkomen. De hoge temperaturen in de vaatwasser in combinatie met het vaatwasmiddel veranderen namelijk de oppervlaktestructuur van het glas. Dit slijtageproces zie je vaak niet met het blote oog. Sommige producten beschermen het servies beter dan andere. De middelen die voor materiaalaantasting minstens een 6,8 krijgen, zorgden in onze test voor minder aantasting van het glaswerk. Lees op de verpakking van het middel welke materialen je beter niet in de vaatwasser kunt doen.

“Vergelijken met het duurste middel bespaar je met de Beste Koop bijna €100 per jaar”

vaakst in de aanbieding. Meestal moet je wel twee pakken kopen om de korting te krijgen. Maar wie het liefst met een A-merk wast, kan met een beetje slim inkopen dus flink besparen. Huismerken zijn daarentegen niet of zelden in de aanbieding.

ZONDER ZOUT

Voor de test selecteerden we zowel all-in-one- als classic-vaatwasmiddelen. Een all-in-one-product bevat glansspoelmiddel en zout, aan een classic-product moet je die zelf toevoegen. All-in-one-middelen domineren, vanwege hun gebruiksgemak, de schappen in de supermarkt. Maar fabrikanten van vaatwassers adviseren in hun handleidingen reinigingsmiddel met gescheiden glansspoelmiddel en zout te gebruiken. Dat zou beter zijn voor de vaatwasser dan zo'n all-in-one-product. De gedachte is dat glansspoelmiddel in een all-in-one-tablet te vroeg wordt vrijgegeven, namelijk voor de spoelfase. Dat klinkt aannemelijk. Spoelglans zorgt ervoor dat de vaat uiteindelijk mooi opdroogt, zonder watervlekken. Los glansspoelmiddel wordt in de machine pas in de spoelfase toegevoegd. En inderdaad: in onze test scoren de classic-middelen hoog op glanswerking en drogen. Maar onze test laat toch ook goede droogresultaten zien voor all-in-one-middelen. Met name Klok scoort erg goed, en maakt daarmee de claim op de verpakking 'extra droog' waar.

Zorg dat het vaatwasmiddelreservoir droog is

Kan het deksel van het reservoir wel open?

Kies bij vieze vaat niet een te kort programma

VAAT NIET SCHOON?

Is het vaatwasmiddel niet goed opgelost? Zijn er resten in het bakje achtergebleven? Is de vaat niet goed schoon? Let dan op de volgende punten:

- Raak een oplosbaar folie niet met natte handen aan.
- Zorg ervoor dat het vaatwasmiddelreservoir droog is.
- Kijk of de sproeiarm vrij kan draaien en niet verstopt is.
- Let er op dat het vaatwasmiddelreservoir niet is geblokkeerd, zodat het deksel open kan en er water bij het bakje komt.
- Draai bij een erg vieze vaat niet een te kort programma op een te lage temperatuur.

Zie voor inruimtips het kader op pagina 33 (bij de test vaatwassers).

VAATWASSER VOL

Een all-in-one-middel kun je niet doseren. De meeste zitten strak in een oplosbaar folie, en zelf het folie er af pulken en het tablet in tweeën breken is een slecht idee. Spoel daarom de vaat niet driftig voor en zet de vaatwasser pas aan als hij vol is, dan heb je met één tablet de juiste dosering én verspil je geen water. Het oplosbare folie is zelf vaak onderwerp van bangmakerij. Het folie zou niet goed oplossen en de sensoren in de vaatwasser blokkeren, of zich afzetten in de leidingen. Maar er zijn hiervan geen gevallen bekend bij vaatwasmiddelfabrikanten. De folies zijn volledig oplosbaar én afbreekbaar, dus zonder risico voor het milieu. Opvallend genoeg hebben W5-tabletten geen oplosbaar folie, maar een plasticje dat je moet verwijderen. De kans bestaat dat een tablet in plastic gaat brokkelen en bij het openen kruimelt. Door een wateroplosbaar folie verlies je geen wasmiddel tijdens het openen én kom je niet direct in contact met het vaatwasmiddel. Bij twijfel of een folie oplosbaar is: kijk of er op het folie een uitroepteken, opdruk, tekst of ander waarschuwingssymbool staat en verwijder in dat geval het folie. Met een natte vinger voel je ook meteen dat een folie oplosbaar is, maar dan heb je wel vaatwasmiddel aan je handen.

OVERDAAD SCHAADT

Onder het mom 'beter te veel dan te weinig' bereiden heel wat mensen de vaatwasser voor op de allergenste vuilbestrijding. Geladen met een all-in-one-tablet, extra onthardingszout én glansspoelmiddel, gaat de machine het gevecht met het vuil aan. Niet nodig. Aan een all-in-one-tablet hoef je niets toe te voegen. Maar kan het kwaad als je het wel doet? Wat extra glansspoelmiddel is zo erg niet. Hooguit laat het strepen

op de glazen achter. Te veel zout is schadelijker. Volledig onthard water tast namelijk servies eerder aan. Naast de waterontharding van de machine, is de zoutwerking van een all-in-one-tablet dubbelop. In Nederland is het water nergens zo hard dat wordt aangeraden om extra zout en spoelglans toe te voegen als je al een all-in-one-middel gebruikt. En dat het niet nodig is, blijkt ook uit de test. Heel wat all-in-one-tabletten laten zien dat ze een mooie, droge vaat zonder kalkaanslag leveren.

Toch last van kalkaanslag bij een all-in-one-tablet? Voeg dan wel wat extra zout toe aan het zoutreservoir in de vaatwasser en stel de waterhardheid in op zacht water. Overigens is het aan te raden om bij erg zacht water (zachter dan 4 dH) een classicmiddel en los glansspoelmiddel te gebruiken en het zout achterwege te laten. Maar te zacht water komt bijna niet voor in Nederland. Op de site van je waterleidingbedrijf is de waterhardheid te vinden.

“De milieu-eisen zijn strenger geworden voor vaatwasmiddelen”

Is de vaat niet mooi opgedroogd? Kijk dan of wat extra spoelglans helpt. Maar zowel voor problemen met kalk als vaat met watervlekken geldt: wisselen van vaatwasmiddel kan natuurlijk ook. Al zullen alle producten in de winkels je niet kunnen helpen als je de vaatwasser verkeerd inruimt.

WAARSCHUWINGEN

Vraagt de vaatwasser nog steeds om extra zout en spoelglans, ook al gebruik je een all-in-one-tablet? Negeer deze waarschuwing gerust. Op sommige vaatwassermodellen zit een combitab- of all-in-one-knop, >>

Ik kan een no-nonsense-sfeer rond een product wel waarderen

REDACTEUR-ONDERZOEKER JONNE HAGE: 'DE VERPAKKING MAAKT HET ECO-PLAATJE AF'

'Een minimalistische, no-nonsense-sfeer, dat kan ik persoonlijk wel waarderen rond een product. Wat dat betreft wil ik het AH Eco vaatwasmiddel een flinke duim omhoog geven. De compacte suikerklontachtige verpakking is niet alleen praktisch, maar door de

minimale hoeveelheid verpakkingsmateriaal ook duurzaam. Die verpakking maakt het eco-plaatje af. Andere verpakkingen, bijvoorbeeld van Dreft en Finish, lijken wat dat betreft halfvol. De tijd dat ecologische schoonmaakmiddelen in een test steevast onderaan

bungelen is ook verleden tijd. AH Eco kan, op de reiniging van theevlekken na, mee met de betere vaatwasmiddelen en ook het ecomiddel Klok Alles-in-1 doet het aardig. Dit geldt helaas niet voor de eco-middelen Ecover en Jumbo Zuiver, die het slechtst scoren in deze test.'

UITBLINKER
**W5 ALL IN 1
VAATWASTABLETTE**
Richtprijs: €2,80
Testoordeel: 7,9

Het eigenmerk-vaatwasmiddel van Lidl heeft de hoogste reinigingskracht van alle producten in de test. Met W5 was je voor €0,07 per keer. Het tablet zit niet in oplosbaar folie.

waarmee je de melding kunt uitschakelen. Er zijn ook machines die automatisch detecteren of er een all-in-one-middel wordt gebruikt. In beide gevallen zal de vaatwasser je niet langer lastigvallen over zout en spoelglans. Het wasprogramma kan net een minuutje langer duren, of er wordt een iets hogere temperatuur in de spoelfase bereikt. De machine compenseert dan als het ware voor een eerdere afgifte van het spoelmiddel, met een iets hoger energieverbruik tot gevolg.

Een aantal producten in de winkel heeft een Ecolabel op de verpakking. De belangrijkste labels zijn het Nordic Swan-label en de EU Eco-bloem. Producten met deze labels moeten voldoen aan strengere milieu-eisen. Bepaalde stoffen mogen niet, of slechts in een lagere concentratie in het middel zitten. Zo legt een Ecolabel bijvoorbeeld beperkingen op aan het gebruik van bleekactivatoren. Klok, Jumbo Zuiver, AH Eco en Ecover (de vier ecologische middelen in de test) scoren daardoor minder goed op het reinigen van thee-aanslag. Zeker in vergelijking met Sun Expert en de middelen van Lidl en Aldi; waar dan waarschijnlijk heel wat bleekkracht in zit. AH Eco en het middel van Klok laten verder wel een behoorlijke reinigingskracht zien. Voor alle vaatwasmiddelen geldt dat de milieu-eisen strenger zijn geworden. Zo is met ingang van januari 2017 het gebruik van fosfaat in alle vaatwasmiddelen verboden. En zijn er strengere eisen gesteld aan het gebruik van alle fosforhoudende grondstoffen.

CLASSIC OF ALL-IN-ONE?

Een all-in-one- of een los reinigingsmiddel, glansspoel en zout, wat is nu beter? Losse middelen geven een mooie, droge vaat, doordat het spoelglansmiddel in de laatste fase van het wassen bij de vaat komt. Maar aan de reinigingskracht van de beste all-in-one-middelen kunnen de classic-middelen in de test niet tippen. <<

HOE WE TESTEN

Het testen van vaatwasmiddelen is een omvangrijke klus. Meer dan 1000 vieze borden en talloze vieze kopjes en glazen gingen in de vaatwasser om de reinigingswerking van de tabletten te testen. En honderden serviesstukken werden beoordeeld om te bepalen of de vaat schoon, glanzend, droog en vrij van kalkaanslag uit de machine komt. We draaiden 2400 wasbeurten om te bepalen welke voorwerpen in de vaatwasser slijtage of andersoortige aantasting vertoonden. Voor de reinigingswerking hebben we vier aspecten getest. Bleekwerking staat onder meer voor de reiniging van theeplekken. Zetmeelhoudend vuil geeft de reinigingsprestatie aan bij resten pasta, rijst en aardappel. Eiwithoudend vuil geeft weer hoe goed de resten van onder meer eieren, zuivel en vlees worden verwijderd. En hardnekkig vuil is bijvoorbeeld aangekoekte melk.

€0,07

kost de goedkoopste wasbeurt uit de test

Alle geteste ecologische vaatwasmiddelen scoren laag op bleekwerking

5

van de 6 beste vaatwasmiddelen zijn huismerken

Bij een classic-middel moet je zelf glansspoelmiddel en onthardingszout toevoegen

Test vaatwastabletten

MERK & TYPE	RICHTPRIJS	TESTOORDEEL	VAN-TOT-PRIJS	AANTAL TABLETten	ALL-IN-ONE (A) OF CLASSIC (C)	PRIJS PER WASBEURT	REINIGINGSWERKING				DROGEN				GLANSWERKING	KALKAANSLAG	MATERIAAL-AANTASTING
							50%	TOTAAL	BLEEKWERKING	VERWIJDERING ZETMEELHOUDEND VUIL	VERWIJDERING EIWITHOUDEND VUIL	VERWIJDERING HARDERIG VUIL	10%	10%			
1 W5 All in 1	€2,80	7,9		40	A	€0,07	8,7	9,2	8,7	8,1	9,6	7,4	6,6	7,5	6,9		
2 Una Vaatwas alles in 1*	€2,80	7,5		40	A	€0,07	8,2	9,4	8,3	7,2	9,5	6,9	6,7	6,6	6,8		
3 AH Krachtige all in 1	€2,80	7,4		40	A	€0,07	8,1	8,7	8,3	7,2	9,5	6,6	6,7	6,6	6,7		
4 Jumbo All-in-one	€2,80	7,1		40	A	€0,07	7,6	5,2	8,3	8,2	9,3	6,8	6,0	7,7	6,3		
5 AH Eco all in one	€2,85	7,1	€2,50 - €2,99	30	A	€0,10	7,1	3,7	8,5	7,8	9,4	6,6	7,2	7,4	6,9		
6 Sun Expert extra power	€7,50	7,1	€2,00 - €7,99	23	A	€0,33	8,2	9,2	8,4	7,2	9,3	5,0	5,2	8,1	6,0		
7 Klok Alles-in-1	€6,00	6,8		26	A	€0,23	6,8	4,3	7,4	7,4	9,1	7,5	7,8	6,8	5,9		
8 Sun Classic	€5,60	6,5	€2,00 - €5,99	37	C	€0,16	5,6	9,0	6,7	3,9	9,8	7,6	6,9	7,9	7,2		
9 Dreft Platinum all in one	€8,45	6,4	€4,23 - €8,99	22	A	€0,38	7,0	6,4	9,6	5,3	8,5	5,7	4,6	6,7	6,0		
10 Finish Powerball classic	€6,75	6,3	€3,38 - €7,19	52	C	€0,15	5,2	6,5	6,9	4,4	9,9	8,2	7,5	7,0	7,0		
11 Jumbo Classic	€4,00	6,2		60	C	€0,07	6,0	7,1	7,2	5,7	9,9	6,9	6,8	6,4	6,2		
12 AH Classic	€3,50	6,2	€2,50 - €3,49	50	C	€0,08	6,1	5,3	6,7	5,3	9,9	8,0	6,9	5,1	5,8		
13 Finish Powerball all in 1 max	€5,00	5,2	€2,44 - €5,79	22	A	€0,23	4,2	4,3	6,1	4,3	8,2	5,1	6,5	7,4	6,2		
14 Dreft Original all in one	€7,50	5,1	€3,75 - €7,99	22	A	€0,34	4,2	3,6	8,0	3,6	7,9	5,6	4,6	6,7	6,6		
15 Ecover All-in-one	€6,50	5,0	€4,54 - €6,49	25	A	€0,26	4,4	3,7	6,0	5,0	8,5	6,2	5,1	5,5	5,8		
16 Jumbo Zuiver vaatwas*	€2,60	4,9		30	A	€0,09	4,5	3,5	7,1	4,8	8,6	5,4	3,5	5,5	6,1		

■ Beste uit de Test
 ■ Beste Koop
 ■ 7,5 en hoger
 ■ 5,4 en lager
 • De kolom van-tot-prijs laat zien dat deze producten vaak in de aanbieding zijn • Het Una vaatwasmiddel van Aldi wordt per half september gewijzigd en is dan niet meer vergelijkbaar met dat uit de tabel; op het nieuwe product staat: 'Nu met nog meer reinigingskracht' • In het najaar wijzigt de naam van Jumbo Zuiver Vaatwas in Jumbo Eco Vaatwas; het middel blijft wel hetzelfde • W5 is het huismerk van Lidl, Una is van Aldi • In de prijs per wasbeurt is bij de classic-middelen het gebruik van glansspoelmiddel meegenomen • Bij de classic-middelen zijn tijdens de test (indien mogelijk) glansspoelmiddel en zout van hetzelfde merk gebruikt.

SMAAKT DIT NAAR MEER?

Ontdek gratis 2 maanden* lang alle tests en tips van de Consumentenbond.

Ja, ik wil gratis kennismaken

Ik ontvang liever de nieuwsbrief

*) maandelijks opzegbaar, ook tijdens de eerste 2 maanden